

Concert zaterdag 28 februari 2009

Yoram Ish-Hurwitz

De Dialoog Ermelo

randmeer
concerten

Inhoud

Programma

Over Yoram Ish-Hurwitz

Toelichting bij het concert

Terugblik op concert Lavinia Meijer op 15 februari 2009

Overzicht concertserie 2009/2010

Beknopt overzicht programma 2008/9

Contactadressen en concertlocaties

randmeer
concerten

10e Randmeerconcert - seizoen 2008/2009
zaterdag 28 februari 20.00 uur
De Dialoog - Ermelo

Yoram Ish-Hurwitz - piano

Jenneke Boeijink - film
Carel Alphenaar - regie

I. Albéniz
(1860-1909)

Iberia Suite (1905-1908)

Boek 1

- *Evocación*
- *El puerto*
- *El Corpus en Sevilla*

Boek 2

- *Rondeña*
- *Almería*
- *Triana*

~ **pauze** ~

Boek 3

- *Al Albaicín*
- *El Polo*
- *Lavapiés*

Boek 4

- *Málaga*
- *Jerez*
- *Eritaña*

Fotografie Rob Becker

Yoram Ish-Hurwitz is een Nederlandse pianist van Israëliëse afkomst. Hij begon zijn studie bij Danièle Dechenne en Jan Wijn aan het Sweelinck Conservatorium in Amsterdam. Als eerste Nederlandse pianist studeerde hij vervolgens gedurende twee jaar aan de Juilliard School in New York bij de Hongaarse pianist György Sándor. Na het voltooien van deze studie werd hij opgenomen in de solistenklas van de vermaarde pianopedagoog Karl-Heinz Kämmerling in Hannover bij wie hij eveneens twee jaar studeerde.

In 1988 won hij de tweede prijs op het Eduard Flipse Pianoconcours in Rotterdam. Drie jaar later werd hem door een internationale jury unaniem de Jacques Vonk Prijs toegekend. Sindsdien treedt hij veelvuldig op in Nederland, waaronder vele malen in het Concertgebouw in Amsterdam. Daarnaast is hij regelmatig te gast als solist bij verschillende orkesten en gaf hij recitals in onder meer Noorwegen, Duitsland, Slowakije, Italië, Tsjechië, Groot-Brittannië en de Verenigde Staten. Met ingang van 2003 is hij Steinway Artist.

Van Ish-Hurwitz zijn zes solo-cd's verschenen met werken van Franz Schubert, Frédéric Chopin, Modest Moessorgsky, Sergej Prokofjev en de integrale uitvoering van de 'Années de Pèlerinage' van Franz Liszt. Yoram Ish-Hurwitz trok volle zalen met zijn Liszt-project 'Pelgrimsjaren' waarmee hij veel lof oogstte bij pers en publiek. Een van zijn Liszt-cd's stond enkele weken op nummer één van de klassieke cd top tien. Een dubbel-cd met de complete Iberia-pianocyclis is in voorbereiding en zal begin 2009 worden uitgebracht.

www.ish-hurwitz.com

Enkele jaren geleden presenteerde concertpianist Yoram Ish-Hurwitz *Pelgrimsjaren* met de complete uitvoering van de *Années de Pèlerinage* van Franz Liszt, waarmee hij veel lof oogstte bij pers en publiek. Afgelopen seizoen trok hij samen met acteur Edwin de Vries volle zalen met de muziektheatervoorstelling *De Pianist*. Met zijn nieuwste project treedt Ish-Hurwitz opnieuw buiten de perken van het traditionele pianorecital. Hierin staat de beroemde pianocyclus *Iberia* centraal van de Spaanse componist Isaac Albéniz. Deze schreef de cyclus tussen 1905 en 1908 in een laatste uitbarsting van creativiteit. Hij wist daarbij de techniek van Liszt, het impressionisme van Parijs en de Spaanse flamencotraditie samen te smelten tot een waar meesterwerk dat uitblinkt in temperament, virtuositeit en betoverende lyriek. Albéniz overleed in 1909.

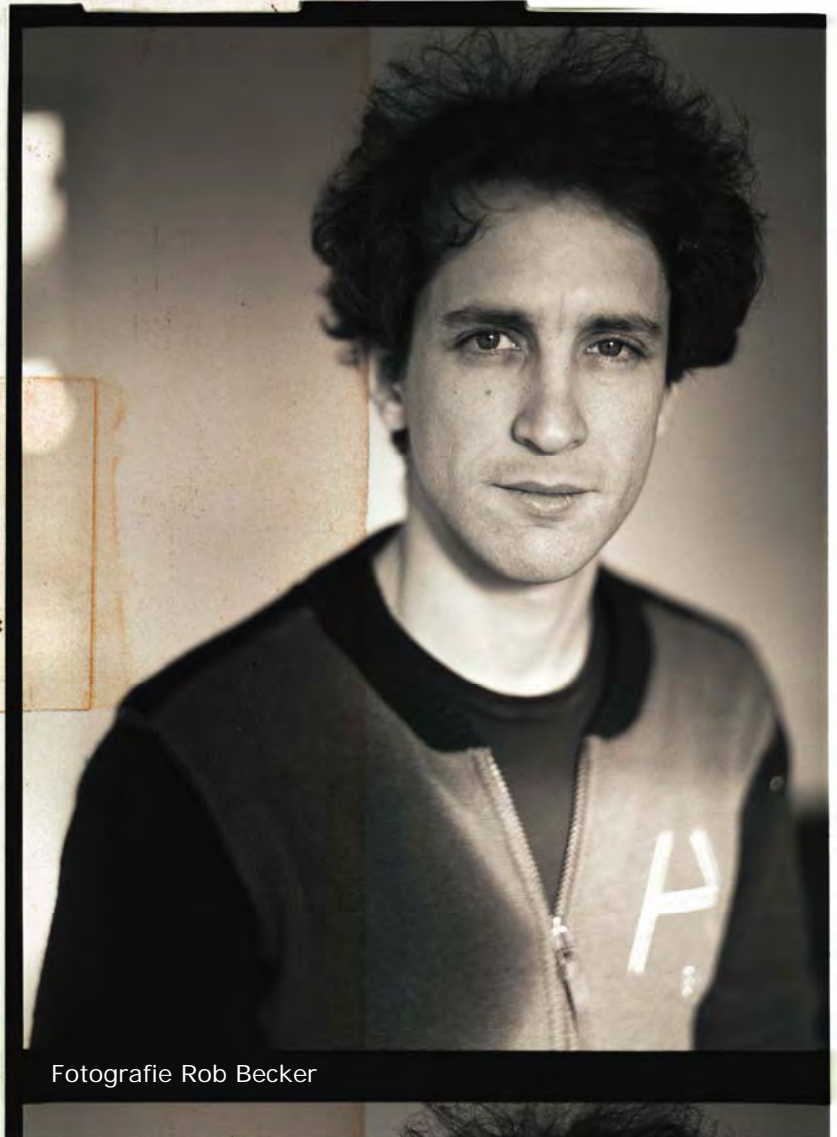
De twaalf delen waaruit de cyclus bestaat, nemen u mee op reis naar Zuid-Spanje. De stukken zijn namelijk onlosmakelijk verbonden met bepaalde Andalusische steden, het Spaanse landschap en de flamencocultuur. Yoram Ish-Hurwitz neemt dat uitgangspunt heel letterlijk en laat zich door cineaste Jenneke Boeijink filmen in Spanje op zijn zoek-

tocht naar de achtergronden en inspiratiebronnen van de cyclus. Het resultaat wordt in delen vertoond tijdens het concert, afwisselend met de muziek. Het publiek kijkt mee over de schouder van de pianist en raakt *en passant* geïnformeerd over de werken. De daaropvolgende vertolkingen komen zo in een heel ander licht te staan. (Informatie en muziekfragmenten: www.iberiasuite.nl)

Yoram Ish-Hurwitz reist af naar Zuid-Spanje en gaat ter plaatse op zoek naar de achtergronden en inspiratiebronnen van de muziek. Zijn zoektocht wordt gefilmd door de jonge, talentvolle cineaste Jenneke Boeijink. Het resultaat wordt in delen vertoond tijdens het concert, afwisselend met de muziek, en voegt zo een nieuwe dimensie toe: het publiek wordt een blik gegund in Ish-Hurwitz' denkwereld en zijn vertolkingen komen in een heel ander licht te staan.

Jenneke Boeijink: 'De ritmes, de melodieën, de karakters van de stukken – alles ademt de sfeer van Andalusië en de flamencokleur van de afzonderlijke regio's. Dit aspect aan *Iberia*, de sfeer van Andalusië, de onderstroom van Spanje in al haar hoedanigheden is erg bepalend en onmiskenbaar belangrijk is voor het karakter van de muziek. Hoe ziet dit ongrijpbare aspect eruit en lukt het Yoram dit te pakken te krijgen? Hoe kan ik door gebruik te maken van film zorgen dat de muziek toegankelijker wordt?

'Het lijkt mij spannend om de sfeer, de ritmes en melodieën van de muziek te zoeken in Spanje en te vertalen naar beeld. Soms zullen we dit vinden in de cultuur van het land, in flamencoritmes, soms vinden we dit onder de mensen op een visafslag en soms op een uit de hand gelopen dorpsfeest. Extreme close-ups van dronken Spanjaarden, rokende oude mannetjes en flirtende tieners wisselen af met gestileerde beelden van het desolate landschap in zuid Spanje om weer plaats te maken voor chaotische handheld geschoten beelden van de visafslag in El Puerto.'

Fotografie Rob Becker

Fotografie Rob Becker

Iberia Suite

Vanuit zowel technisch als muzikaal oogpunt staat de 'Iberia Suite' van Isaac Albéniz (1860-1909) erom bekend dat het extreem veeleisend is voor de pianist die het uitvoert. De cyclus is ongemeen dicht en complex geschreven met exotische toonsoorten, vervlochten handpassages, immense sprongen, kruisende ritmes, haast ongrijpbare akkoorden, een overvloed aan voorhoudingen, dynamische tekens en supergedetailleerde aanwijzingen. Bij meer dan één gelegenheid heeft Albéniz overwogen om het manuscript te vernietigen omdat hij het spelen ervan onmogelijk achtte.

Betovering

Toch is naast virtuositeit veel plaats ingeruimd voor betoverende lyriek. De verstilde copla's met hun prachtige klankkleuren vormen in elk deel een tegenwicht tegen de briljante gedeeltes.

Meesterwerk

Grote meesters zoals Debussy, Poulenc en Messiaen roemden de 'Twaalf Muzikale Impressies', zoals de oorspronkelijke titel luidde, vanwege hun diversiteit en het briljante gebruik van kleurrijke dissonantie.

Albéniz en dochter

Flamenco & Liszt

Iberia bestaat uit twaalf stukken, onderverdeeld in vier boeken. De ritmes, de melodieën, de karakters van de stukken – alles ademt de sfeer van Andalusië en de flamencokleur van de afzonderlijke regio's. Albéniz schreef het werk in Parijs toen het Impressionisme daar opkwam. Toch is het de combinatie van Spaanse volksmuziek, met name de ritmes en liedvormen die de Flamenco bepalen, en het gebruik van de transcendentale techniek van Liszt die deze muziek grotendeels haar unieke karakter geeft. Het nabootsen van de *juerga* (de gehele flamenco-scene) stelde Albéniz in staat de beperkingen van de piano te ontstijgen en deze stukken in wezen een orkestraal karakter te geven.

Zwanenzang

Het is tragisch dat Albéniz op 49-jarige leeftijd overleed aan de gevolgen van een nierziekte, net toen hij zijn eigen, unieke stijl tot grote hoogten begon te brengen. De laatste stukken van Iberia voltooide de componist terwijl hij al ernstig ziek was. Een jaar later overleed hij.

Isaac Albéniz werd op 29 mei 1860 geboren in het Catalaanse plaatsje Camprodon. Al op zijn vierde gaf hij zijn eerste openbare optreden. In het politiek turbulente jaar 1868 verhuisde zijn familie naar Madrid waar Albéniz ging studeren aan het Real Conservatorio. Hij vond de praktijk echter interessanter dan zijn studie en begon naar eigen zeggen van huis weg te lopen op zoek naar avontuur. Zo zou hij op twaalfjarige leeftijd als verstekeling vanuit Cádiz naar Zuid-Amerika zijn gevaan, waar hij veel succes had als concertpianist. In werkelijkheid heeft hij daar pas in 1875 voor het eerst opgetreden, meereizend met zijn vader die als douanebeambte was gestationeerd op Cuba. Niet lang daarna keerde hij terug naar Europa en schreef zich in als student aan het conservatorium van Leipzig. Na minder dan twee maanden brak hij deze studie weer af, mogelijk door gebrek aan geld, discipline en beheersing van de Duitse taal.

In 1876 ontving hij uit naam van koning Alfonso XII een studiebeurs om aan het Brusselse conservatorium te gaan studeren, onder andere bij Louis Brassin, dit keer wel met succes. Zijn grootste droom was evenwel om les te krijgen van Franz Liszt. Na zijn studie reisde hij daartoe op de bonnefooi naar Boedapest. Helaas voor hem bevond Liszt zich op dat moment in Weimar. Dat weerhield hem er echter niet van in zijn dagboek melding te maken van verschillende succesvolle ontmoetingen met de maes-

tro, een onwaarheid die veelvuldig is overgenomen door latere biografen. Terug in Spanje gaf hij de daarop volgende jaren concerten in de belangrijkste Spaanse steden en schreef hij zijn eerste theatrale muziek.

Het jaar 1883 werd een keerpunt in het leven van Albéniz. Hij kwam toen in aanraking met componist en musicoloog Felipe Pedrell die Albéniz stimuleerde Spaanse folkloristische elementen te verwerken in zijn composities, tot dan toe vooral in courante Europese stijl geschreven werkjes. In datzelfde jaar trouwde hij bovendien een van zijn leerlingen, Rosina Jordana, met wie hij drie kinderen zou krijgen.

Jaren van voorspoed en een internationale carrière als concertpianist volgden. In de negentiger jaren verbleef Albéniz voornamelijk in Londen, waar hij schreef voor muziektheater en in aanraking kwam met de Engelse bankier Francis Money-Coutts. Hun ontmoeting mondde uit in een overeenkomst waarbij Albéniz voortaan exclusief Coutts' libretti op muziek zou zetten, in ruil voor financiële zekerheid. Deze relatie is vaak bekritiseerd en zelfs vergeleken met een Faust-pact. Toch was hun verhouding gebaseerd op een hechte vriendschap, al waren hun gezamenlijke ondernemingen weinig succesvol, uitgezonderd misschien de opera Pepita Jiménez. Uiteindelijk verhuisde Albéniz naar Parijs en mengde zich onder componisten als Chausson, Fauré en Dukas. Hun grote voorbeeld, César Franck, had veel invloed op de ontwikkeling van zijn muziek, met name qua raffinement en het vermogen te kleuren.

Na 1900 verslechterde zijn gezondheid. Een debacle rond het schrijven van een operatrilogie, eveneens op teksten van Coutts, bracht hem ertoe zich weer volledig te wijden aan het schrijven van pianomuziek. Vanaf eind 1905 tot begin 1908 componeerde hij afwisselend in Parijs en Nice de 12 nouvelles 'impressions', zoals hij Iberia aanvankelijk noemde. Het werd zijn zwanenzang, want kort na de voltooiing ervan stierf Albéniz op 18 mei 1909 in Cambo-les-Bains in de Franse Pyreneeën.

Grafschrift lang na de dood van Albéniz gedicht door Federico Garcia Lorca gemaakt op 14 december 1935 (de dichter werd zelf een jaar later vermoord tijdens de Spaanse burgeroorlog)

Esta piedra que vemos levantada
sobre hierbas de muerte y barro oscuro
guarda lira de sombra, sol maduro,
urna de canto sola y derramada.

Desde la sal de Cádiz a Granada
que erige en agua un perpetuo muro
en caballo andaluz de acento duro
tu sombra gime por la luz dorada.

¡Oh dulce muerto de pequeña mano
¡Oh música y bondad entregada
¡Oh pupila de azor, corazón sano.

Duerme cielo sin fin nieve tendida
Sueña invierno de lumbre, gris verano
¡Duerme en olvido de tu vieja vida!

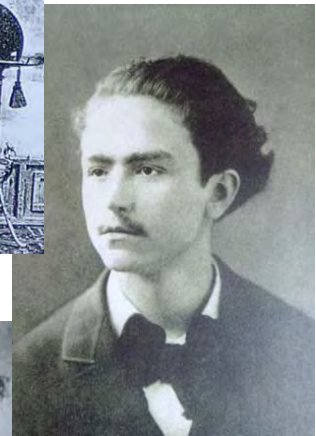
In het engels vertaald:

This stone that we see raised
Over the grasses of death and dark clay
Guard shadow's lyre, sun's last rays,
Lonely, toppled urn of song.

From the salt of Cadiz to Granada
That builds of water an eternal wall
In an Andalusian horse with hard beat,
Your spirit cries out for the golden light.

Oh, sweet one dead too soon!
Oh, music and kindness interwoven!
Oh, goshawk pupil, wholesome heart!

The endless sky sleeps hung with snow
Dream winter of hearth fires, summer of grey
Sleep and forget your former life!

Foto's van Isaac Albéniz, achtereenvolgens
1873, 1877, 1879, 1889, 1890, 1905, 1908

Briljant harpspel van Lavinia Meijer, recensie door Annette Essers

In de Wintertuin van Hotel Vennendal in Nunspeet gaf harpiste Lavinia Meijer op 15 februari een wonderschoon concert op het koninklijke instrument de harp. Dit eeuwenoude instrument, reeds bekend uit de Bijbel, toen David voor koning Saul speelde, staat gelukkig weer meer in de belangstelling. Lavinia begon al jong met lessen op de harp aan het Utrechts Conservatorium bij Erika Waardenburg en zij slaagde naderhand cum laude voor haar muziekexamen Master of Music. Bovendien won zij vele prijzen in binnen-en buitenland. Haar perfecte spel heeft zij mede te danken

aan de vele workshops, die zij bij diverse leraren volgde, waaronder Jana Bouskova, Isabelle Moretti, Maria Graf e.a. Zij volgde interpretatielessen bij Theo Olof. Zij bewerkte Préludes en Fuga's van Bach voor de harp. In de overvolle zaal verzorgde zij een boeiend, voornamelijk Frans programma met composities van Jacques Ibert, maar ook de Nederlandse componist Marius Flothuis maakte er deel van uit. Haar duidelijke en zekere spel dwong aller bewondering af. Zij was in een volmaakte eenheid met het grote instrument, dat zij van laag tot hoog bespeelde. Zij treedt regelmatig als soliste op in Europa, Azië en Amerika. Zij is ambassadrice van de harp en probeert naast het spelen van harpmuziek van vroegere componisten ook hedendaagse componisten te bewegen om muziek voor de harp te schrijven. Met een selectie uit "Six Pièces" van Ibert: een energiek Scherzetto, een droefgeestige Ballade en een opbruisende Fantaisie werd geopend. Het volgende werk "In Balance" van de Koreaanse componist Isang Yun was doorspekt met tegenstellingen uit de Taoïstische levensbeschouwing, waarin Yin en Yang centraal staan. Heel bijzonder en divers van klank. Van Carlos Salzedo werden "Variations sur un thème dans le style ancien" met diverse versieringen sprankelend uitgevoerd. Na de pauze vertolkte Lavinia een Élégie voor harp van de Japanse componist Ryohei Hirose, die zijn westerse muziekopleiding combineerde met uitvoeringen op traditionele Japanse instrumenten. Zo kreeg dit stuk een heel bijzondere klankkleur. De Nederlandse componist Marius Flothuis voelde zich meer verwant aan de Franse componisten. Zijn werk "Pour le tombeau d'Orphée", opgedragen aan harpiste Phia Berghout, is een fraaie verhalende compositie, die je kippenvel bezorgt. Eenzelfde gevoel geeft de compositie "Divertissements" van André Caplet, die assistent was van Claude Debussy. Het is een mengeling van Franse traditie en

Spaanse folklore en bijzonder expressief. Lavinia beëindigde het recital op geestige wijze met een compositie van Paul Patterson "Bugs" (insecten), waarin mieren en sprinkhanen een rol spelen, alsmede een zeer lastige mug. ("Mosquito massacre"). De rondzoemende mug, die enorm irriteerde kreeg er in het harpspel flink van langs en ook buiten de harp werd het ongenoegen kenbaar gemaakt, totdat de nare zoemer een wisse dood vond. Dat de harpiste ook de jazzy speltrant beheerst, kwam in deze compositie tot uiting. Een enorm applaus, dat een ritmisch evenement werd, verleide de harpiste tot twee toegiften, waarmee de muzikale middag werd besloten.

Overzicht geplande Randmeerconcerten - concertserie 2009/2010

1. 19 september 2009 (zaterdag)	Franciscus Kwartet
(+ altviool & cello)	Kasteel De Vanenburg
Putten
2. 3 oktober 2009 (zaterdag)	Les Éléments (Franse Barok)	Lukaskerk
Ermelo
3. 25 oktober 2009 (zondag)	Timora Rosler, cello
Klara Würtz, piano	Catharinakapel
Harderwijk
4. 14 november 2009 (zaterdag)	Liza Fertschman, viool
Inon Barnatan, piano	Open Haven
Zeewolde
5. 29 november 2009 (zondag)	Marieke Schneemann, fluit
Bart van Oort, fortepiano	Hotel Vennendal
Nunspeet
6. 13 december 2009 (zondag)	The Haque String Variations
(strijkkwintet)	Hortel Sparrenhorst
Nunspeet
7. 10 januari 2010 (zondag)	Fancy Fiddlers met
Paolo Giacometti, piano	Theater
Harderwijk
8. 30 januari 2010 (zondag)	La Rondine
(blaaskwintet & piano)	Theater De Dialoog
Ermelo
9. 14 februari 2010 (zondag)	Bas Verheijden, piano	Hotel Vennendal
Nunspeet
10. 27 februari 2010 (zaterdag)	Wyneke Jordans &
Leo van Doeselaar, piano	Kasteel De Vanenburg
Putten
11. 13 maart 2010 (zaterdag)	Matangi Kwartet &
Ralph Rousseau
Hein v.d. Geyn	Open Haven
Zeewolde
12. 27 maart 2010 (zaterdag)	Felicia v.d. End, fluit
Daria van Berken, piano	Lukaskerk
Ermelo

Aanvangstijd van de concerten op zondag : 14.00 uur
Overige concerten : 20.00 uur

Agenda 2008-2009

- 1 vrijdag 19 september 20 uur Putten Kasteel De Vanenburg
Storioni Trio Amsterdam
- 2 zaterdag 4 oktober 20 uur Ermelo Lukaskerk
Jupiter Strijktrio
- 3 zaterdag 18 oktober 20 uur Zeewolde Open Haven
Devich Trio
- 4 zondag 9 november 14 uur Harderwijk Catharinakapel
Carla Leurs & Anthony Romaniuk (viool, piano)
- 5 zondag 23 november 14 uur Nunspeet Hotel Vennendal
Elisabeth Smalt & Riko Fukuda (viool, fortepiano)
- 6 zondag 14 december 14 uur Nunspeet Hotel De Sparrenhorst
Fancy Fiddlers
- 7 zondag 11 januari 14 uur Harderwijk Cultureel Centrum
Rotterdams Kamerorkest met Johan Noothout (trombone)
- 8 zondag 1 februari 14 uur Ermelo Lukaskerk
Ronald Brautigam (fortepiano)
- 9 zondag 15 februari 14 uur Nunspeet Hotel Vennendal
Lavinia Meijer (harp)
- 10 zaterdag 28 februari 20 uur Ermelo De Dialoog
Yoram Ish-Hurwitz (piano)
- 11 vrijdag 13 maart 20 uur Putten Kasteel De Vanenburg
Ensemble Oostenrijk-Jansen (sopraan, hobo, cello, klavecimbel)
- 12 zaterdag 28 maart 20 uur Zeewolde Open Haven
Párkányi Kwartet

Onze contactpersonen geven u graag informatie:

voor Nunspeet dhr. W.J. Bömer	E-mail: info-nunspeet@randmeerconcerten.nl Telefoon: 0341 252968
voor Harderwijk dhr. W. Molendijk	E-mail: info-harderwijk@randmeerconcerten.nl Telefoon: 0341 421704
voor Ermelo mevr. H. van Manen-Aartsen	E-mail: info-ermelo@randmeerconcerten.nl Telefoon: 0341 563634
voor Putten dhr. L. van Wijk	E-mail: info-putten@randmeerconcerten.nl Telefoon: 0341 353842
voor Zeewolde dhr. H. W. de Wit	E-mail: info-zeewolde@randmeerconcerten.nl Telefoon: 036 5223272
secretariaat dhr. R.G. Lemmens	E-mail: secretaris@randmeerconcerten.nl Telefoon: 0341 415593 Guido Gezellelaan 36, 3842 XM Harderwijk
financiën dhr. H. Berkouwer	E-mail: penningmeester@randmeerconcerten.nl Telefoon: 0577 411242 Hertlaan 3, 8076 PG Vierhouten
concertcoördinator: dhr. R.A. Norg	E-mail: coordinator@randmeerconcerten.nl Telefoon: 0341 551703 Margrietlaan 9, 3851 RS Ermelo
publiciteit/perscontacten: dhr. M. de Lussanet	E-mail: publiciteit@randmeerconcerten.nl
websitebeheer: concertbrieven: dhr. A.P. Kuiper	E-mail: webmaster@randmeerconcerten.nl E-mail: media@randmeerconcerten.nl
website Randmeerconcerten	www.randmeerconcerten.nl

aanvraag programmaboekje, zie secretariaat of vul het formulier op de website in.

Adressen van de concertlocaties:

Ermelo	De Dialoog	Raadhuisplein 4, 3851 NT
Ermelo	Lukaskerk	Landgoed Veldwijk 3853 LC
Putten	Kasteel De Vanenburg	Vanenburgerallee 13, 3882 RH
Zeewolde	Open Haven	Kerkplein 8, 3891 ED
Harderwijk	Catharinakapel	Klooster 1, 3841 EN
Harderwijk	Cultureel Centrum	Stationslaan 26, 3842 LA
Nunspeet	Hotel Vennendal	Vennenpad 5, 8072 PX
Nunspeet	Hotel De Sparrenhorst	Eperweg 46 8072 DB
Zeewolde	Open Haven	Kerkplein 8, 3891 ED

Randmeerconcerten

klinken

als kamermuziek in uw oren!

zeewolde harderwijk
randmeerconcerten
nunspeet ermelo putten